

Juha Pihkala

SILLÄ VALTUUTUKSELLA, JONKA...

Esitelmä Varkauden lähetysjuhlien lähetysteologisessa symposiumissa 11.6.2010

Jumalallinen valtuutus Uudessa testamentissa

Käsitys jumalallisesta valtuutuksesta on Uudessa testamentissa selvä. Se koskee kaikkia kristittyjä, mutta ei kaikkia samalla tavoin. Tämä näkyy jo Paavalin kirjeissä, jotka ovat ajallisesti Uuden testamentin teksteistä varhaisimpia.

Kristus on niin kuin ihmisruumis, joka on yksi kokonaisuus mutta jossa on monta jäsentä; vaikka jäseniä on monta, ne kaikki yhdessä muodostavat yhden ruumiin. Meidät kaikki, olimme pa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, on kastettu yhdeksi ruumiiksi. Yksi ja sama Henki on yhdistänyt meidät, kaikki me olemme saaneet juoda samaa Henkeä.

Eihän ruumiskaan muodostu yhdestä jäsenestä vaan monista. Vaikka jalka sanoisi: “Koska en ole käsi, en kuulu ruumiiseen”, se silti kuuluu ruumiiseen. Ja jos korva sanoisi: “Koska en ole silmä, en kuulu ruumiiseen”, se silti kuuluu ruumiiseen. Jos koko ruumis olisi pelkkää silmää, olisiko silloin kuuloa? Tai jos se olisi pelkkää korvaa, olisiko silloin hajuaistia? Jumala on kuitenkin asettanut ruumiiseen kaikki eri jäsenet niin kuin on nähnyt hyväksi. Jos kaikki olisi yhtä ja samaa jäsentä, olisiko silloin mitään ruumista? Jäseniä on kuitenkin monta, kun taas ruumis on yksi.

Ei silmä voi sanoa kädelle: “Minä en tarvitse sinua”, eikä liioin pää jaloille: “Minä en tarvitse teitä.” Päinvastoin, juuri ne ruumiinjäsenet, jotka meidän mielestämme ovat muita heikompia, ovat välttämättömiä. Me verhoamme erityisen arvokkaasti ne ruumiinosat, joita emme pidä kovinkaan arvokkaina, ja peitämme erityisen säädyllyisesti ne, joita häpeämme. Säädyllyiset ruumiinosat eivät tällaista verhoa tarvitse. Kun Jumala yhdisti jäsenet ruumiiksi, hän antoi vähempiarvoisille jäsenille suuremman kunnian, jotta ruumiissa ei syntyisi eripuraisuutta vaan jäsenet yhteen kuuluen huolehtisivat toinen toisestaan. Jos yksi jäsen kärsii, kärsivät kaikki muutkin jäsenet, ja jos yksi jäsen saa osakseen kunniaa, iloitsevat kaikki muutkin sen kanssa.

Te olette Kristuksen ruumis, ja jokainen teistä on tämän ruumiin jäsen. Jumala on seurakunnassaan asettanut ensinnäkin jotkut apostoleiksi, toiseksi jotkut profeetoiksi ja vielä jotkut opettajiksi. Muutamilla on voima tehdä ihmeitä, toisilla parantamisen lahja, toisilla kyky auttaa muita, toimia johtajana tai puhua kielillä. Eivät kai kaikki ole apostoleja? Tai profeettoja? Tai opettajia? Tai ihmeiden tekijöitä? Eihän kaikilla ole parantamisen lahjaa? Eiväthän kaikki puhu kielillä tai tulkitse tällaista puhetta? (1. Kor. 12:12-30)

Kirkko on Paavalin mukaan yksi elimistö, Kristuksen ruumis. Kaikki siihen kuuluvat ovat saaneet samanlaisen kutsun – siis kasteen – ja ovat kaikki pyhiä, opetuslapsia ja veljiä. Yhdessä he muodostavat kuninkaallisen papiston – kertoo Pietarin ensimmäinen kirje. Jumala on valinnut ja erottanut Kristukseen uskovat muusta maailmasta omaksi kansakseen, antanut sille yhteisen

tehtävän ja jakanut jokaiselle oman armolahjansa, jotta tehtävä voisi toteutua. Yhdessä nämä armolahjat – karismat – rakentavat seurakuntaa ja ruokkivat sen elämää.

Kaikki siis ovat pappeja. On kuitenkin varottava liian nopeita päätelmiä nykyisten mielikuvien pohjalta. Uudessa testamentissa pappeuden esikuvana on nimittäin temppelin uhripappi – pappi on siis sellainen henkilö, joka toimittaa Jumalalle uhripalvelusta.

Sitä on myös kristittyjen yhteinen pappeus, mutta ei enää temppeli-palveluksen tavoin jatkuvaa sovitushien toimittamista Jumalan kansan syntien vuoksi – se on päättynyt Kristuksen kertakaikkiseen uhriin – vaan kiitosuhria Jumalalle ja rakkauden uhria lähimmäisille. Luonnollisesti jokainen kristitty tuo myös sanallisesti julki oman uskonsa ja toivonsa perusteet – hän on siis Kristuksen todistaja.

Jumalan kansan tehtävän papillinen uhriluonne koskee siis yhtä lailla kaikkia kristittyjä. Mutta siinä ei ole vielä koko kuva kirkon hengellisen viran ja sen valtuutuksen perusteista.

Uusi testamentti tuntee näet myös tehtäviä, jotka eivät perustu kristittyjen yhteiseen pappeuteen, vaan Jeesuksen erilliseen valtuutukseen, joka annettu apostoleille ja heidän seuraajilleen. Siltä pohjalta nousevat ne virat, joissa toimivia on kirkoissa ja kristillisissä yhteisöissä myöhemmin kutsuttu hengellisen viran haltijoiksi – siis piispat, papit ja diakonit. Niiden, joilla on tuo erillinen valtuutus, on sukupolvi sukupolvelta läpi aikojen edustettava Kristuksen persoonaa samoin perustein kuin aikanaan apostolin virka. Joka kuulee teitä, kuulee minua, on Jeesus sanonut lähimmille oppilailleen.

Yhteisestä pappeudesta tullaan osalliseksi kasteessa, mutta apostolisiin erityistehtäviin kutsutut vihitään niihin erikseen. Vihkimyksen – eli ordinaation – olennaiset ainekset ovat käten päälle paneminen ja rukous. Menettelystä on useita mainintoja Uudessa testamentissa.

Käytännön juuret ovat juutalaisuudessa. Kun rabbi on jakanut oppilaalleen kaiken sen, mitä hänellä on ollut annettavana, hän on valtuuttanut oppilaansa oman työnsä jatkajaksi. Tämän on ollut määrä pitää opettajansa hengessä tinkimättömästi huolta siitä uskon perinnöstä eli traditiosta, jonka on saanut hoidettavakseen, ja aikanaan hänen on siirrettävä se taas eteenpäin samoin velvoittein.

Traditiolla ei tarkoiteta näissä yhteyksissä jotain yksittäistä, perinteistä ja pysähtynyttä käyttäytymismallia, vaan kokonaisvaltaista elämäntulkintaa ja siihen nojaavaa kaiken kattavaa elämän-liikettä. Se kertoo, millainen on uskon sisältö, se kertoo, miten on vietettävä jumalanpalvelusta, se antaa eettisiä elämän ohjeita. Se neuvoo myös, miten on etsittävä ratkaisuja uusissa tilanteissa niin, että samalla pysytään uskollisena omille lähtökohdille. Traditio on siis yhtä aikaa konservatiivinen ja uudistushaluinen – se on kiinni juurissaan, mutta katselee aina myös ympärilleen ja eteenpäin.

Ordinaatiossa tapahtuva valtuutus on ollut julkinen ja se on huipentunut käten päälle panemiseen – jossa seuraaja on ottanut näkyvällä tavalla vastaan opettajansa luovuttaman arvovallan. Menettelyn vanhatestamentillisena esikuvana on pidetty sitä tapahtumaa, jossa Mooses antaa tehtävänsä Joosualle ja asettaa tämän johtamaan Jumalan kansaa.

Uuden testamentin ajan ja sitä seuranneen varhaisen kristikunnan uskovien yhteinen kokemus on, että varsinainen vihkiä näissä tilanteissa on ylösnoussut Kristus itse, mutta että hän käyttää

välikkappaleenaan apostolia tai apostolin seuraajaa, jolla on samanlaisen vihkimyksen antama arvovalta ja Pyhän Hengen valtuutus.

Virkaan vihittyjen on ollut määrä pitää huolta siitä, että Kristuksen apostoleilleen luovuttama tehtävä ja uskon perintö säilyvät väärentämättömänä ja siirtyvät sellaisena seuraavien sukupolvien uskon ja armon lähteeksi.

Seurakuntien ja kirkon erityiset hengelliset johtovirat ovat siis Jumalan erikseen säätämiä. Ne ovat seurakuntaa ja kirkkoa varten, mutta itse valtuutus ei nojaa perimmältään niiden demokraattisiin ratkaisuihin tai valintoihin.

Paavali toteaa omasta kutsumuksestaan Galatalaiskirjeen alussa näin: Minä Paavali, apostoli, joka en ole saanut virkaani ihmisiltä enkä kenenkään ihmisen välityksellä vaan jonka ovat apostoliksi asettaneet Jeesus Kristus ja Isä Jumala, joka herätti hänet kuolleista... (Gal. 1:1),

Vaikka lähetystilanteessa elävässä alkukirkossa on varmasti toiminut myös paikasta toiseen kierteleviä opettajia ja profeetallisia juhlistajia, juuri näiden tehtävien hoito on tosiasiaa vaatinut pitkä-jänteistä paikallista sitoutumista ja on tapahtunut ennen kaikkea hiljalleen vahvistuvissa paikallisissa seurakunnissa. Siksi Apostolien teoissa kerrotaan, että Antiokian seurakunnan johtajat ordinoivat myös Paavalin lähetystehtävään. Jumala oli kutsunut hänet, mutta kirkko vihki hänet koko yhteisön viralliseksi ja valtuutetuksi edustajaksi:

Antiokian seurakunnassa oli profeettoja ja opettajia: Barnabas ja Simeon, josta käytettiin nimeä Niger, kyreneläinen Lukios, Menahem, joka oli neljännesruhtinas Herodeksen kasvinkumppani, sekä Saul. Kerran, kun he olivat palvelemassa Herraa ja paastoamassa, Pyhä Henki sanoi: "Erottakaa Barnabas ja Saul minun työhöni, siihen tehtävään, johon minä olen heidät kutsunut." Niin he paastosivat ja rukoilivat, ja sitten he panivat kätensä näiden kahden päälle ja lähettivät heidät matkaan. (Apt. 13:1-3)

Oma, yksityinen hengellinen kutsumus ei siis kirkossa riitä silloin kun on kysymys niistä erityisistä tehtävistä, joiden ytimenä on evankeliumin julkinen opettaminen ja julistaminen lähellä ja kaukana. Kirkko noudattaa tässä järjestystä, jonka juuret ulottuvat alkuun asti – oikeastaan alun taakse. Siksi myös lähetystyöhön siunaaminen on perinteisesti ollut luonteeltaan ordinaatio, vaikka sen antamat valtuudet ovatkin olleet rajoitetummat kuin pappisviran valtuutus.

Uuden testamentin pohjalta ei kuitenkaan ole mahdollista vielä päästellä, että piispan virka olisi selkeästi eronnut vanhimman (eli presbyterin) ja diakonin viroista. Kaikki kolme ovat edellyttäneet apostolin tai hänen tehtävänsä jatkajien (pastoraalikirjeissä esimerkiksi Timoteus ja Titus) toimittamaa vihkimystä, jonka ytimenä on kätten päälle paneminen ja rukous (ordinaatio). Kaikilla kolmella on ollut keskeisiä opetus- ja julistustehtäviä.

Piispuus kiteytyy papiston johtajaksi

Ensimmäisen ja toisen vuosisadan vaihteen tienoilla kirkko joutui ottamaan entistä enemmän ja entistä useammin kantaa sekä sisäisiin että ulkoisiin haasteisiin. Toisaalla uhkasivat apostolien opetuksesta poikkeavat kristilliset tulkinnat - harhaopit – joista on varhaisia muistumia jo Uuden testamentin myöhäisimmissä kirjoituksissa. Toisaalla törmättiin valtiiovallan kasvavaan tietoisuuteen uudesta uskonnosta, joka ei suostunut sovitteluratkaisuihin, kun oli kysymys Rooman julkisen uskonnon edellyttämistä uhritoimituksista. Paikallisia vainoja oli jo koettu.

Seurakunnat ja kirkko tarvitsivat selviytyjäkseen selkeämmän järjestyksen. Johtovirat oli määriteltävä niin, että kukin tiesi vastuunsa ja valtuutuksensa ja osasi käyttää niitä oikein.

Muutos on ollut meneillään viimeistään 90-luvulla, sillä varhaisin siitä kertova asiakirja – Clemens Roomalaisen kirje Korinttilaisille – on laadittu vuosien 96–97 välisenä aikana.

Korintissa on vakava kriisi, koska seurakunta ei pidä siitä, että piispan, presbyteerin ja diakonin asemaa on järjestelty uudelleen siten että piispa on selvästi näiden kahden esimies. Clemens käy sovitteluun kiistaa. Eripura tässä asiassa on vakava uhka Korintin seurakunnalle, mutta sillä on ilmeisesti paikalliset olot ylittävää kantavuutta. Opetettuaan laajasti apostolisen uskon perusasioita Clemens siirtyy puhumaan seurakunnan johdon työnjaosta. Uusi järjestys on tärkeä:

Kun nyt tämä kaikki on meille täysin selvää ja olemme saaneet luoda silmäyksen jumalallisen tiedon syvyyksiin, olemme velvolliset järjestään tekemään kaiken, mitä Valtias on käskenyt toimeenpanemaan määräaikoina. Uhrin ja palvelukset hän on käskenyt suorittaa, eikä miten sattuu tai epäjärjestyksessä, vaan määräaikoina ja -hetkinä. Missä ja keiden toimesta hän niitä tahtoo toimitettavan, sen hän on itse määrännyt tekemällä ylhäisen ratkaisunsa, jotta kaikki tapahtuisi arvokkaasti ja olisi näin hänen mieltymyksensä mukaista ja hänen tahdolleen otollista. ... Ylipapille (piispa) on näet uskottu omat uhripalveluksensa, papeille (presbyteeri) määrätty omat paikkansa ja leeviläisten (diakoni) huolena ovat heidän omat palvelustehtävänsä. Kansaan kuuluvaa ihmistä (maallikko) velvoittavat kansaa koskevat määräykset. (40: 1-3,5)

Jakson lopussa näkyy, että Clemensin mukaan seurakunnan hengellisten virkojen keskinäinen tehtävänjako on selkiintynyt. Piispalla on nyt selvästi omat tehtävänsä, niin myös presbyteerillä, samoin diakonilla.

Nimitykset, joita Clemens viranhaltijoista käyttää, hän on lainannut Vanhasta testamentista, mutta ne vastaavat sisällöllisesti sitä kolmi-jakoa, joka on havaittavissa Uuden testamentin nuorimmissa seura-kuntien virkarakennetta käsittelevissä teksteissä.

Seuraava vaihe tässä kehityksessä näkyy Syyrian Antiokian piispan, Ignatioksen kirjeissä vuodelta 117. Jokaista seurakuntaa, joille kirjeet on osoitettu, johtaa nyt piispa. Hänen alaisenaan on vähintään yksi presbyteeri ja yksi diakoni.

Tällainen järjestys ei ole kirjoittajan mukaan vapaasti valittavissa oleva ehdonvallan asia, vaan välttämätön, jotta kirkko ja seurakunta voisivat pysyä uskollisena Kristuksen ja hänen apostoliensa perinnölle sekä täyttää tehtävänsä maailmassa.

Seuraavat kaksi esimerkkiä riittävät hyvin kuvaamaan Ignatioksen mallia piispuudesta:

Seuratkaa kaikki piispaa niin kuin Jeesus Kristus Isää, ja vanhimpia niin kuin apostoleja. Diakoneja taas kunnioittakaa kuin Jumalan käskyä. Älköön kukaan ilman piispaa toimittako mitään seurakunnallista toimitusta. Sellaista ehtoollista pidettäköön pätevänä, joka tapahtuu piispan tai hänen valtuuttamansa henkilön toimesta. Minne piispa ilmaantuu, siellä olkoon lauma, samoin kuin katolinen kirkko on siellä, missä Jeesus Kristus on. Ilman piispaa ei ole lupa toimittaa kastetta eikä rakkaudenateriaa. Mutta minkä hän hyväksi näkee, on Jumalallekin otollista, jotta kaikki, mitä teette, olisi turvallista ja pätevää. (Smyrnalaisille 8)

Kun te olette piispalle kuuliaiset niin kuin Jeesukselle Kristukselle, te näytätte minusta vaeltavan, ei ihmisten tavalla, vaan Jeesuksen Kristuksen mukaan, hänen, joka on meidän puolestamme kuollut, jotta te uskoisitte hänen kuolemaansa ja näin välttyisitte kuolemasta. Välttämätöntä onkin tehdä niin kuin te teette, ettette pane toimeen mitään ilman piispaa, vaan olette kuuliaiset myös presbytereille niin kuin Jeesuksen Kristuksen, meidän toivomme apostoleille, hänen jossa meidän tullaan havaitsemaan elävän. Myös niiden, jotka ovat Jeesuksen Kristuksen salaisuuksien diakoneja, tulee kaikin tavoin olla kaikille mieleen. Eiväthän he ole diakoneja ruokaa ja juomaa varten, vaan Jumalan seurakunnan palvelijoita. Heidän tulee varoa moitteen aihetta niin kuin tulta.

Samaten kaikkien tulee osoittaa kunnioitusta diakoneille niin kuin Jeesukselle Kristukselle, samoin piispalle, joka on kuva Isästä, ja presbytereille, jotka muodostavat ikään kuin Jumalan neuvoston ja apostolien liiton. Ilman niitä ei voida puhua kirkosta. (Trallislaisille 2-3:1)

Ignatioksen vertauskuvilla, jotka tietyllä tavalla rinnastavat hengellisen viran kolmijaon Jumalan kolminaisuuteen, on ollut pitkä vaikutushistoria. Asetelma on epäilemättä patriarkaalinen, jota heijastaa myös tuon ajan kristillisessä jumalakuvassa esiintyvä lievä porrasteisuus. Isä on ylimpänä, Poika on hieman alempana ja Pyhä Henki vielä vähän alempana. Piispa edustaa tässä vertauskuvassa Isää ja presbyteri Poikaa, mutta diakonin asema jää epäselväksi.

Varhaisen kristikunnan oppineet ovat kuitenkin hyvin ymmärtäneet sen, etteivät raamatulliset nimitykset kerro mitään Jumalan suku-puolesta. Ne ovat kuvia, joiden merkitys viittaa aivan muualle kuin tiukkaan inhimilliseen perhemalliin. Jumala ei ole mies, mutta ei myöskään nainen, vaikka häntä kuvaavissa ilmauksissa on myös feminiinisiä ulottuvuuksia. Jeesus kyllä on ollut mies, mutta alusta alkaen on ollut selvää, että jokainen kristitty edustaa Kristusta, jokainen kantaa olemuksessaan häntä, on hänen suunsa, kätensä ja jalkansa.

Tuon ajan itsestään selvä patriarkaalinen käytäntö ja siitä juontuva kuvamaailma ovat kuitenkin vaikuttaneet voimakkaasti hengellisen viran myöhempiin muotoihin. Ne ovat läsnä myös modernissa keskustelussa naisten vihkimisestä papin ja viime aikoina myös piispan virkaan.

On ollut vaikea irtautua kuvien ja käytäntöjen pintatasosta ja arvioida hengellisiä virkoja niiden sisäisen merkityksen ja apostolisen tehtävän näkökulmasta.

Joka tapauksessa se, että piispa on ylin alueellinen hengellinen johtaja, on itsestäänselvyys jo varhaisimmassa säilyneessä kirkkojärjestyksessä (Traditio Apostolica – Apostolinen traditio), joka kantaa myös nimeä Hippolytoksen kirkkojärjestys oletetun kokoajansa mukaan. Hippolytos toimi Roomassa aivan 200-luvun alussa, jossa mainittua järjestystä on silloin sovellettu, mutta siihen kirjatut käytännöt lienevät olleet yleisiä Egyptissä jo selvästi sitä ennen.

Apostolisessa traditiossa annetaan ohjeet piispan, pappien ja diakonien valinnasta ja vihkimisestä virkoihinsa sekä heidän tehtävistään. Siinä kuvataan myös useita muita seurakunnallisia tehtäviä, jotka heijastavat jo pitkälle erikoistunutta ja hyvin järjestäytyntä kirkollista elämää. Kaikki virat ja tehtävät ovat Pyhän Hengen lahjaa.

Piispan vaaliin osallistuvat tämän kirkkojärjestyksen mukaan presbyterien lisäksi myös Jumalan kansan jäsenet – eli seurakuntalaiset – ainakin siten, että ilman heidän hyväksyntäänsä ei ketään voida vihkiä piispaksi. Varsinaisen vihkimyksen toimittavat kuitenkin naapuriseurakuntien piispat. Presbyterit ovat läsnä toimituksessa, mutta eivät ota osaa kätten päälle panemiseen.

Piispa puolestaan vihkii virkaansa presbyteerit ja diakonit, presbyteerit taas asettavat tehtäviinsä muut seurakunnan työntekijät. Hyvin varhain on siis vakiintunut se käytäntö, joka jatkuu yhä tänään niin sanotun klassisen kristikunnan piirissä – myös monissa uskon-puhdistuksen seurauksena syntyneissä kirkoissa.

Piispasta tuli viimeistään toisen vuosisadan alussa papiston johtaja, joka vastuulla oli erityisesti kirkon apostolisen opetuksen ja elämän puhtaus, vanhin eli presbyteeri toimi hänen vihkimänään ja valtuuttamana ja diakoni – samoin piispan vihkimänä – palveli molempia heidän kaikkien palvellessa seurakuntaa.

Piispa oli näin astunut eturintamaan edustamaan kaikkein täysivaltaisimmin apostolista valtuutusta. Hänkin oli tietysti ennen kaikkea evankeliumin opettaja ja julistaja, mutta hänellä oli potestas ordinis, eli yksinoikeus toimittaa vihkimykset hengellisiin erityisvirkoihin eli piispaksi (vähintään kahden muun piispan kanssa), papiksi ja diakoniksi. Mutta hänellä oli myös potestas jurisdictionis, eli valtuutus valvoa sekä vihkimiensä viranhaltijoiden että seurakuntien kristillistä opetusta ja elämää ja tarvittaessa toimia näissä asioissa tuomarina.

Samaa järjestystä noudattaa oma kirkkomme muiden perinteisten kirkkokuntien tavoin myös tänään. Se näkyy hyvin piispan vihkimyksensä yhteydessä antamasta lupauksesta:

Minä N.N. lupaan kaikkivaltiaan ja kaikkitietävän Jumalan edessä, että minä, toimittaessani N:n hiippakunnassa piispan virkaa, jonka nyt olen valmis ottamaan vastaan, tahdon pysyä Jumalan pyhässä, puhtaassa sanassa ja siihen perustuvassa evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuksessa. Tahdon myös tehdä parhaani, että kaikki muutkin, sekä sananpalvelijat että sanankuulijat hiippakunnassani niissä pysyisivät ja niiden mukaan eläisivät. Niin tehdessäni tahdon asettaa itselleni ohjeeksi Pyhän Raamatun opetukset oikean seurakunnan kaitsijan virasta ja velvollisuuksista. Tahdon huolehtia siitä, että minulle uskotussa hiippakunnassa Jumalan sanaa puhtaasti julistetaan ja sakramenteja oikein Kristuksen asetuksen mukaisesti jaetaan. Tahdon vihkiä ja asettaa virkaan pappeja, jotka havaitaan siihen kelvollisiksi. Tahdon myös edistää maan rauhaa sekä kuuliaisuutta laillista esivaltaa kohtaan, noudattaa kaikessa kirkon lakia ja järjestystä ja vakavasti kehottaa ja velvoittaa hiippakunnan pappeja samoin tekemään. Kaiken tämän minä tahdon rehellisesti tehdä, niin että voin siitä vastata Jumalan ja ihmisten edessä. Tähän auttakoon minua Jumala.

Vihkimyksen toimittaa siis meillä aina piispa sillä valtuutuksella, jonka kirkko on hänelle Jumalan tahdon mukaisesti antanut:

Pappisvirkaan vihittäessä piispa lausuu:

Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, vihin teidät pappisvirkaan Isän ja + Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Lähetystehtävään siunattaessa ei nykyisessä käsikirjassa erikseen puhuta siunausta toimittavan piispan omasta valtuutuksesta, mutta varsinaiset siunaussanat ovat samat kuin pappisvirkaan vihittäessä. Siunattavat ovat polvistuneena, piispa ja avustajat panevat kätensä vuorollaan kunkin päälle ja piispa lausuu:

Siunatkoon ja varjelkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki [, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa aina ja kaikkialla].

On tärkeätä, että kirkko maailmanlaajassa missiossaan toimii samoin periaattein kuin paikallisesti. Lähetys ei ole hengellisesti heränneiden yksityiskutsumus – vaikka onkin paljon niitä, jotka kokevat saaneensa erityisen kutsun uskon ja rakkauden välittäjäksi kaikkialla maailmassa. Oman hengellisen kutsun lisäksi on aina tarvittu ja yhä tarvitaan myös kirkon kutsu ja valtuutus, ja vasta sitten lähdetään työhön. Tästä on jo Paavali hyvä esimerkki.

Kirkon ja se seurakuntien lähettämä toimii kaikkialla maailmassa kirkkonsa valtuuttamana, kirkkonsa tunnustuksen ja järjestyksen mukaisesti ja kirkkonsa ekumeenisiin sopimuksiin sitoutuneena. Näin hän rakentaa kaikkien kristittyjen yhteyttä, koinoniaa. Näin paalaamme alussa luettuihin Paavalin sanoihin:

Kristus on niin kuin ihmisruumis, joka on yksi kokonaisuus mutta jossa on monta jäsentä; vaikka jäseniä on monta, ne kaikki yhdessä muodostavat yhden ruumiin. Meidät kaikki, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, on kastettu yhdeksi ruumiiksi. Yksi ja sama Henki on yhdistänyt meidät, kaikki me olemme saaneet juoda samaa Henkeä (1. Kor. 12:12-13).

Kreikankielen sana koinonia, joka sisältyy noihin Paavalin tekstiin, voi – asiayhteydestä riippuen – tarkoittaa yhteisöä, yhteyttä, osallisuutta, vastavuoroista jakamista, auttamista, kumppanuutta ja solidaarisuutta. Sitä käytetään Uudessa testamentissa yhtä lailla sekä puhuttaessa suhteesta Kristukseen ja Jumalaan että puhuttaessa suhteesta toisiin kristittyihin. Siinä on sakramentaalinen ulottuvuus, toisin sanoen se, että tullaan Kristuksen välityksellä armollisena lahjana osalliseksi Jumalasta – esimerkkinä ehtoollinen –, mutta samanaikaisesti siihen sisältyy siis myös kristittyjen keskinäinen yhteys, osallisuus toistensa elämään ja kaikenlainen keskinäinen jakaminen. Kristuksen ruumiin jäsenet ovat – niin kuin Paavali monta kertaa jaksaa muistuttaa – toinen toisensa jäseniä.

Kirkon valtuuttama ja lähettämä on velvoitettu edistämään toiminnassaan kaikkea sitä, mitä tuo monimerkityksinen sana sisältää.